

Sygn. akt VI GC 1182/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący: SSR Justyna Supińska

Protokolant: sekr. sądowy Marta Denc

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2021 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś.

przeciwko **Towarzystwo (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. na rzecz pozwanego Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1 817 złotych (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. kosztami procesu w pozostałym zakresie obciąża powoda (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. uznając je za uiszczone.

Sygn. akt VI GC 1182/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 stycznia 2019 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 8 683,80 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 11 października 2018 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że z winy kierującego innym pojazdem, ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego doszło do uszkodzenia pojazdu marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Poszkodowany zlecił naprawę uszkodzonego pojazdu, a na czas naprawy wynajął pojazd zastępczy. Za usługę najmu tego pojazdu w okresie od dnia 13 lipca 2018 roku do dnia 22 sierpnia 2018 roku została wystawiona faktura o numerze (...) na kwotę 13 603,80 złotych brutto. W dniu 13 lipca 2018 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę przelewu powyższej wierzytelności, zaś pozwany wypłacił dotychczas na rzecz powoda kwotę 4 920 złotych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 05 kwietnia 2019 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 2278/19 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeczności od powyższego orzeczenia pozwany Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że faktura numer (...) została podpisana wyłącznie przez powoda, a więc kwota w niej wskazana nie została zaakceptowana przez poszkodowanego. Pozwany zakwestionował także stawki najmu pojazdów

zastępczych (w kwocie 270,60 złotych za dobę i w kwocie 344,40 złotych za dobę) jako odbiegające od stawek stosowanych przez podmioty trudniące się najmem pojazdów na rynku lokalnym dla poszkodowanego, przy czym powód nie wykazał dlaczego poszkodowany w trakcie najmu zrezygnował z najmu pojazdu po niższej stawce i wynajął pojazd po wyższej stawce.

Pozwany wskazał również, że telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej zaproponował poszkodowanemu najem pojazdu zastępczego w wypożyczalni z nim współpracującej oraz zastrzegł możliwość weryfikacji stawki innego podmiotu do stawki stosowanej przez podmiot z nim współpracujący, tj. do kwoty 120 złotych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 lipca 2018 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do M. Z. (1). M. Z. (1) korzystała z pojazdu uszkodzonego wspólnie z synem M. Z. (2). Pojazd uszkodzony był wyposażony w automatyczną skrzynię biegów.

Odpowiedzialność za tę szkodę ponosił właściciel pojazdu ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w Towarzystwo (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W..

niesporne, a nadto: zeznania świadka M. Z. (1) – protokół rozprawy z dnia 22 listopada 2019 roku – k. 107-109 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:01:19-00-09:47), zeznania świadka M. Z. (2) – protokół rozprawy z dnia 22 listopada 2019 roku – k. 107-109 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:09:47-00:31:24)

W dniu 12 lipca 2018 roku M. Z. (2) działając na podstawie upoważnienia otrzymanego od matki M. Z. (1) zgłosił telefonicznie szkodę w Towarzystwo (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. i wyraził zgodę na otrzymywanie informacji dotyczących przedmiotowej szkody na adres e-mail: (...)

W trakcie rozmowy na pytania przedstawiciela ubezpieczyciela w kwestii najmu pojazdu zastępczego, M. Z. (2) wskazał, że ma już firmę, od której będzie chciał wynająć pojazd zastępczy, ale nie ma jeszcze zawartej umowy najmu. Został on poinformowany, że w ciągu jednego dnia roboczego skontaktuje się z nim pracownik ubezpieczyciela w celu ustalenia warunków najmu, na co M. Z. (2) się zgodził. Podczas tej rozmowy nie był on jednakże informowany o jakichkolwiek stawkach akceptowanych przez ubezpieczyciela w przypadku wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie.

Kolega M. Z. (2) polecił mu (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś., jako podmiot, od którego można wynająć pojazd zastępczy.

W dniu 13 lipca 2018 roku o godzinie 08:56 M. Z. (2) jeszcze przed zawarciem umowy najmu z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. został poinformowany przez pracownika ubezpieczyciela w rozmowie telefonicznej o możliwości zorganizowania najmu pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej oraz o tym, że w przypadku zorganizowania najmu pojazdu zastępczego na własną rękę ubezpieczyciel zastrzega sobie możliwość weryfikacji stawki do kwoty 120 złotych brutto przy klasie pojazdu jak pojazd uszkodzony. Nadto przedstawiciel ubezpieczyciela zapowiedział także, że powyższą informację prześle na adres mailowy M. Z. (2), na co ten się zgodził.

W dniu 13 lipca 2018 roku na adres mailowy podany przy zgłaszaniu szkody Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. przesłał M. Z. (2) informację o możliwości skorzystania z oferty wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem, a także informację, że w przypadku wyboru innej wypożyczalni ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo weryfikacji rozszczenia oraz uznania celowych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów najmu pojazdu zastępczego. Weryfikacji podlegać miała klasa wynajętego pojazdu, gdyż powinna być ona zbliżona do klasy pojazdu uszkodzonego (nie wyższa), a stawka za dobę wynajmu nie powinna odbiegać od cen występujących na lokalnym rynku i mieścić się w granicach około 120 złotych brutto, a także okres najmu. wskazano także dane kontaktowe wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem.

M. Z. (2) nie był zainteresowany ofertą ubezpieczyciela, ponieważ z jego doświadczeń wynikało, że ubezpieczyciele nie są w stanie podstawić pojazdu zastępczego z automatyczną skrzynią biegów i nie robił rozróżnienia w zakresie stawek za najem pojazdów zastępczych.

nagranie telefonicznego zgłoszenia szkody (płyta CD) – k. 79 akt, nagranie rozmowy z poszkodowanym z dnia 13 lipca 2018 roku (płyta CD) – k. 79 akt, wydruk wiadomości mailowej z dnia 13 lipca 2018 roku – k. 78 akt, zeznania świadka M. Z. (1) – protokół rozprawy z dnia 22 listopada 2019 roku – k. 107-109 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:01:19-00:09:47), zeznania świadka M. Z. (2) – protokół rozprawy z dnia 22 listopada 2019 roku – k. 107-109 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:09:47-00:31:24)

W dniu 13 lipca 2018 roku poszkodowana M. Z. (1) zleciła naprawę uszkodzonego pojazdu marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) zakładowi naprawczemu prowadzonemu przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. i pozostawiła pojazd w warsztacie.

W związku z tym, że poszkodowana M. Z. (1) i jej syn M. Z. (2) potrzebowali pojazdu zastępczego w dniu 13 lipca 2018 roku o godz. 17:00 M. Z. (2) działając z upoważnienia matki M. Z. (1) wynajął od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. pojazd zastępczy marki B. (...) za kwotę 220 złotych netto za dobę (270,60 złotych brutto).

W dniu 13 lipca 2018 roku M. Z. (2) działając z upoważnienia matki M. Z. (1) zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. umowę przelewu wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w celu pokrycia tych kosztów.

W związku z tym, że pojazd wynajęty był pojazdem małym, a M. Z. (2) przewoził nim m.in. wózek dziecięcy i rowerek, gdy tylko pojawiła się możliwość zmiany pojazdu na większy, uczynił to i od dnia 19 lipca 2018 roku wynajął pojazd marki B. (...) za kwotę 280 złotych netto za dobę (344,40 złotych brutto). Pojazd zastępczy został zwrócony w dniu 22 sierpnia 2018 roku.

oświadczenie – k. 11 akt, oświadczenie o zasadności najmu auta zastępczego – k. 12 akt, historia naprawy pojazdu – k. 13 akt, protokół zdawczo – odbiorczy pojazdu – k. 14 akt, protokół zdawczo – odbiorczy pojazdu – k. 15 akt, pełnomocnictwo – k. 16, 17 akt, umowa najmu – k. 19-21 akt, aneks przedłużenie najmu – k. 22 akt, aneks podmiana auta zastępczego – k. 23 akt, akt, umowa cesji wierzytelności – k. 52 akt, zeznania świadka M. Z. (2) – protokół rozprawy z dnia 22 listopada 2019 roku – k. 107-109 akt (zapis obrazu i dźwięku 00:09:47-00:31:24)

W dniu 04 września 2018 roku z tytułu najmu pojazdu zastępczego w okresie od dnia 13 lipca 2018 roku do dnia 22 sierpnia 2018 roku, tj. przez okres 41 dni, (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. wystawił M. Z. (1) fakturę o numerze (...) na kwotę 13 603,80 złotych brutto (7 dni po stawce w kwocie 270,60 złotych brutto oraz 34 dni po stawce w kwocie 344,40 złotych brutto).

faktura – k. 51 akt

Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wypłacił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego wynajmowanego przez poszkodowaną M. Z. (1) kwotę 4 920 złotych uznając okres 41 dni najmu oraz stawkę w kwocie 120 złotych brutto.

niesporne

Pojazd uszkodzony marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) był pojazdem klasy D. Pojazd wynajęty marki B. (...) był pojazdem klasy C, zaś pojazd wynajęty marki B. (...) był pojazdem klasy D.

W okresie likwidacji szkody na lokalnym dla poszkodowanego rynku stosowane były, z uwzględnieniem okresu najmu objętego rozliczeniem, stawki za najem pojazdu zastępczego klasy C, w tym C premium, w kwocie od 89-202 złotych

netto za dobę (wypożyczalnie) i 130-200 złotych netto za dobę (warsztaty), a za najem pojazdu zastępczego klasy D w kwocie od 110-260 złotych netto za dobę (wypożyczalnie) i 159-290 złotych netto za dobę (warsztaty).

opinia biegłego sądowego P. C. k. 115-125 akt, opinia uzupełniająca biegłego sądowego P. C. k. 145-146 akt, opinia uzupełniająca biegłego sądowego P. C. k. 173-176 akt,

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że nie były one kwestionowane w zakresie ich mocy dowodowej przez żadną ze stron.

Pozostałe dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy żadnych nowych i istotnych okoliczności.

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd oparł się również na zeznaniach świadka M. Z. (1) w szczególności w zakresie, w jakim potwierdziła ona, że z pojazdu uszkodzonego korzystała wraz z synem i nie posiadała innych pojazdów, które mogłyby wykorzystać w celach prywatnych, a także w zakresie, w jakim potwierdziła, że wszelkie czynności w toku postępowania likwidacyjnego na podstawie udzielonego pełnomocnictwa podejmował jej syn M. Z. (2).

Odnosząc się do zeznań świadka M. Z. (2), to Sąd oparł się na jego zeznaniach ustalając, że świadek otrzymał od ubezpieczyciela informację o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego za jego pośrednictwem i akceptowanej stawce w kwocie 120 złotych brutto w razie wynajęcia pojazdu we własnym zakresie i że miało to miejsce jeszcze przed wynajęciem pojazdu przez niego od powoda, jak bowiem wskazał świadek przekazał on informację o tej stawce przedstawicielowi powoda, który zapewnił go, że jest to stawka standardowa, a on jako poszkodowany ma prawo wynająć pojazd tej klasy, co uszkodzony. Sąd oparł się na zeznaniach tego świadka także w zakresie, w jakim wskazał, że wynajął od powoda pojazd zastępczy, ponieważ uważał, że ubezpieczyciel nie jest w stanie podstawić mu pojazdu z automatyczną skrzynią biegów, a także w zakresie nieprzeprowadzania przez świadka jakiegokolwiek rozeznania odnośnie stawek za najem pojazdów zastępczych. Powyższe okoliczności prowadziły do uznania, że poszkodowany naruszył ciężący na nim obowiązek minimalizacji szkody, o czym szerzej w poniższej części uzasadnienia.

Sąd dopuścił i przeprowadził również dowód z opinii biegłego sądowego w zakresie techniki i mechaniki motoryzacyjnej oraz ruchu drogowego P. C. na okoliczność ustalenia klasy pojazdów uszkodzonego i wynajętego oraz wysokości stawek najmu takich pojazdów.

Pismem procesowym z datą w nagłówku „dnia 02 kwietnia 2020 roku” (data prezentaty: 2020-03-30, k. 133-134 akt) powód wniósł o uzupełnienie opinii poprzez wskazanie stawek najmu pojazdów klasy C premium.

Natomiast pozwany w piśmie procesowym z datą w nagłówku „dnia 20 marca 2018 roku” (data prezentaty: 2020-03-25, k. 130-131 akt) kwestionował zawarty w opinii biegłego sądowego wniosek jakoby stawka zastosowana w spornym najmie przez powoda mieściła się w zakresie stawek rynkowych wskazując, że najem u powoda był ograniczony limitem do 200 km i powód nie jest zakładem naprawczym.

W uzupełniającej opinii biegły sądowy wskazał zakres stawek najmu dla pojazdów klasy C premium wskazując jednakże, że pojazd marki B. w tym segmencie nie jest symbolem luksusu.

Pismem procesowym z datą w nagłówku „dnia 01 września 2020 roku” (data prezentaty: 2020-09-07, k. 186 akt) powód ponownie wniósł o uzupełnienie opinii poprzez wskazanie stawek najmu pojazdów klasy C premium podnosząc, że przyjęta na potrzeby opinii grupa reprezentatywna wypożyczalni lokalnych nie obejmuje wszystkich podmiotów świadczących przedmiotową usługę w okresie likwidacji szkody, stąd też ujęcie rynku lokalnego wyłącznie do powiatu (...) nie oddaje zakresu stawek rynkowych, zaś bazując na ustaleniach biegłych sądowych z innych spraw w ocenie powoda stawki za najem pojazdów klasy C kształtują się w przedziale od 96,75 złotych od 346,34 złotych

netto, czego dowodem jest opinia biegłego sądowego M. Z. (3) sporządzona w sprawie o sygn. akt 1868/19 zawisłej przed Sądem Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 10 lutego 2021 roku Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii w zakresie, jak w powyższym piśmie. Sąd miał bowiem na uwadze, że nie stanowi podstawy do dopuszczenia przez Sąd dowodu z opinii kolejnego biegłego sądowego, czy kolejnej opinii uzupełniającej każdy przypadek, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony domagającej się takiego uzupełnienia postępowania dowodowego, a samo niezadowolenie jej z przygotowanego już opracowania nie jest ku temu dostatecznym powodem. Nie jest dla takiego uzupełnienia wystarczającą przyczyną to, że w przekonaniu strony kolejna opinia pozwoli na udowodnienie korzystnej dla niej tezy (tak np. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 04 sierpnia 1999 roku, sygn. akt I PKN20/99, w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 września 2009 roku, sygn. akt I PK 79/09, czy Sąd Apelacyjny w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 kwietnia 2015 roku, sygn. akt I ACa 119/15). Sąd rozpoznający niniejszą sprawę pogląd ten w pełni podziela. Nadto jako nie mającą znaczenia w niniejszej sprawie Sąd ocenił również przedłożoną przez stronę powodową do akt opinię biegłego sądowego sporządzoną na potrzeby innej sprawy sądowej. Podkreślenia wymaga, iż w dotychczasowym rozumieniu art. 278 k.p.c. (sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 04 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1469) – co potwierdzają zgodnie judykatura i doktryna – opinią biegłego jest tylko opinia złożona przez osobę wyznaczoną przez Sąd w danej sprawie. Wskazać bowiem należy, iż dopiero postanowienie o przeprowadzeniu dowodu (art. 236 k.p.c.) nadaje opinii wskazanego w nim rzeczoznawcy charakter dowodu z opinii biegłego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 grudnia 1998 roku w sprawie o sygn. akt I CKN 922/97 pisemna opinia złożona do akt innej sprawy nie ma charakteru dowodu z opinii biegłego, gdyż Sąd nie wydał uprzednio postanowienia w przedmiocie dopuszczenia tego dowodu, nie wyznaczył biegłego i nie określił mu przedmiotu i granic, w jakich miałby się on wypowiedzieć. Wobec powyższego przedłożone przez powoda przedmiotowe dokumenty oceniać należy zgodnie z art. 245 k.p.c., w myśl którego stanowią one jedynie dokumenty prywatne i dowód tego, że osoby, które te dokumenty podpisały, złożyły oświadczenie o treści w nich zawartej stanowiąc potwierdzenie stanowiska strony.

Jednocześnie zauważyć należy, że niewątpliwie nie jest możliwe uwzględnienie przez biegłego sądowego w badaniu wszystkich funkcjonujących w T. zakładów naprawczych i wypożyczalni pojazdów, a jednocześnie dokonanie ustaleń co do wysokości stawek najmu na podstawie cen stosowanych przez ponad dwadzieścia podmiotów z T. w ocenie Sądu jest wystarczające do stwierdzenia reprezentatywności tej grupy.

Na marginesie jedynie wskazać należy, że przedmiotem badania biegłego sądowego w żadnej mierze nie był obszar powiatu (...), tylko T., co jednoznacznie wynika z treści postanowienia z dnia 22 listopada 2019 roku.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 8 683,80 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 11 października 2018 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem zapłaty pozostałej części odszkodowania obejmującego zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku z uszkodzeniem w dniu 12 lipca 2018 roku pojazdu marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

Kierując zarzuty przeciwko żądaniu pozwu pozwany Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. kwestionował stawki najmu pojazdów zastępczych jako odbiegające od stawek stosowanych przez podmioty trudniące się najmem pojazdów na rynku lokalnym dla poszkodowanego oraz zarzucił, że telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej zaproponował poszkodowanemu najem pojazdu zastępczego w wypożyczalni z nim współpracującej oraz zastrzegł możliwość weryfikacji stawki innego podmiotu do stawki stosowanej przez podmiot z nim współpracujący

Zgodnie z treścią art. 822 § 1 i § 4 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim,

względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest odpowiedzialność ubezpieczającego za szkody wyrządzone osobom trzecim. Jest to więc ubezpieczenie jego odpowiedzialności za wyrządzenie szkody opartej na zasadzie winy lub na zasadzie ryzyka. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej sięga tak daleko, jak odpowiedzialność cywilna ubezpieczającego, a wysokość świadczeń ubezpieczyciela z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest determinowana wysokością zobowiązań odszkodowawczych ubezpieczającego. W związku z tym odpowiedzialność odszkodowawcza ubezpieczyciela jest taka, do jakiej zobowiązany byłby sprawca szkody, gdyby to od niego powód domagał się naprawienia szkody.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynikła. W myśl § 2 niniejszego przepisu, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby szkody nie wyrządzone. Przepis art. 361 § 2 k.c. statuuje zatem zasadę pełnego odszkodowania. Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Jednocześnie naprawieniu podlega jedynie taka szkoda, która pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy. Wskazać przy tym należy, że korzystanie z rzeczy nie stanowi samoistnej wartości majątkowej i w każdym przypadku należy badać, czy pozbawienia możliwości korzystania z rzeczy wywołało uszczerbek majątkowy poszkodowanych.

W ocenie Sądu w majątku poszkodowanej M. Z. (1) powstała szkoda majątkowa, której część stanowią koszty zasadnego wynajmu pojazdu zastępczego na czas dokonywanej naprawy pojazdu uszkodzonego w wyniku kolizji z dnia 12 lipca 2018 roku. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż w sytuacji gdyby do kolizji de facto nie doszło, nie powstałyby dodatkowe koszty związane z najmem pojazdu zastępczego.

W niniejszej sprawie zasada odpowiedzialności pozwanego nie była kwestionowana, podobnież zasadność wynajęcia pojazdu zastępczego przez poszkodowanego. Nie był również sporny czterdziestojednodniowy okres najmu w całości uwzględniony przez ubezpieczyciela. Sporną kwestią pozostawała natomiast stawka najmu, w tym w kontekście jej rynkowego charakteru, jak i zarzutu naruszenia przez poszkodowanego obowiązku minimalizacji szkody.

Jak wynikało z opinii biegłego sądowego pojazd uszkodzony marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) był pojazdem klasy D, natomiast pojazd wynajęty marki B. (...) był pojazdem klasy C, zaś pojazd wynajęty marki B. (...) był pojazdem klasy D. W okresie likwidacji szkody na lokalnym dla poszkodowanego rynku stosowane były, z uwzględnieniem okresu najmu objętego rozliczeniem, stawki za najem pojazdu zastępczego klasy C, w tym C premium, w kwocie od 89-202 złotych netto za dobę (wypożyczalnie) i 130-200 złotych netto za dobę (warsztaty), a za najem pojazdu zastępczego klasy D w kwocie od 110-260 złotych netto za dobę (wypożyczalnie) i 159-290 złotych netto za dobę (warsztaty).

W niniejszej sprawie powód domagał się odszkodowania obejmującego koszty najmu pojazdu zastępczego obliczone jako należność za 7 dni najmu pojazdu klasy C po stawce w kwocie 220 złotych netto (270,60 złotych brutto) oraz za 34 dni najmu pojazdu klasy D po stawce w kwocie 280 złotych netto (344,40 złotych brutto). Pozwany natomiast uwzględnił w wysokości przyznanego odszkodowania stawkę w kwocie 120 złotych brutto, przy czym wartość odszkodowania w kwocie brutto nie była kwestionowana.

W ocenie Sądu (abstrahując w tym miejscu rozważań od zarzutu naruszenia obowiązku minimalizacji szkody) roszczenie powoda byłoby zasadne w zakresie 7 dni najmu pojazdu klasy C po stawce w kwocie 202 złotych netto (248,46 złotych brutto) oraz za 34 dni najmu pojazdu klasy D po stawce w kwocie 280 złotych netto (344,40 złotych

brutto), a zatem łącznie w zakresie kwoty 13 448,22 złotych brutto (1 739,22 złotych brutto + 11 709,60 złotych brutto). Uwzględniając okoliczność, że pozwany przyznał i wypłacił odszkodowanie w kwocie 4 920 złotych brutto, w niniejszym procesie roszczenie powoda mogłoby podlegać uwzględnieniu jedynie w zakresie kwoty 8 528,82 złotych (13 448,82 złotych – 4 920 złotych).

Jednakże podlegało ono oddaleniu w całości, albowiem zdaniem Sądu poszkodowana, w imieniu i na rzecz której czynności w postępowaniu likwidacyjnym podejmował syn M. Z. (2), naruszyła ciężący na niej obowiązek minimalizacji szkody.

Odnosząc się do tej kwestii w pierwszej kolejności wskazać należy, że co do zasady poszkodowany ma prawo wyboru dowolnego podmiotu oferującego pojazdy zastępcze, o ile stawka najmu mieści się w kategoriach cen rynkowych występujących na rynku lokalnym. Poszkodowany ma jednakże także, na podstawie art. 362 k.c. oraz art. 16 ust. 1 punkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 2214), obowiązek minimalizacji szkody rozumiany jako zapobieganie, w miarę możliwości, zwiększeniu się szkody. Jak nadto wskazał w uchwale z dnia 17 listopada 2011 roku Sąd Najwyższy (sygn. akt III CZP 5/11) nie wszystkie koszty, a więc nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszenia jej rozmiarów podnosząc, że wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu, objęte są odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione, tj. usprawiedliwione szczególnymi okolicznościami i potrzebami poszkodowanego, co wyraźnie podkreślił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 24 sierpnia 2017 roku (sygn. akt III CZP 20/17).

W niniejszej sprawie bez wątpienia pozwany zakład ubezpieczeń zaproponował działającemu na podstawie pełnomocnictwa M. Z. (2) (a więc ze skutkami dla poszkodowanej) skorzystanie z pośrednictwa ubezpieczyciela przy wynajmie pojazdu zastępczego informując także, że w razie wynajęcia takiego we własnym zakresie udokumentowane koszty mogą zostać uznane do stawki 120 złotych brutto i jednocześnie powód nie zdołał wykazać, że w sprawie zachodziły jakieś szczególne potrzeby po stronie poszkodowanego uzasadniające nieskorzystanie z propozycji pozwanego. Sąd miał na uwadze, że jak wynikało z zeznań świadka M. Z. (2) uszkodzony pojazd marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) miał automatyczną skrzynię biegów, więc co oczywiste, świadek chciał mieć pojazd zastępczy również z taką skrzynią biegów. Jednakże z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynikało także, że świadek nigdy nie zwrócił się do wypożyczalni wskazanej przez pozwanego, aby sprawdzić, czy posiadała ona w ofercie pojazd zastępczy z automatyczną skrzynią biegów. Przeświadczenie świadka, nawet poparte osobistymi wcześniejszymi doświadczeniami, że ubezpieczyciele nie posiadają takich pojazdów, nie zwalniało świadka w tej konkretnej sprawie z podjęcia choćby próby ustalenia, czy tak jest również w przedmiotowej sprawie. Tymczasem świadek nie podjął jakichkolwiek działań, nie skontaktował się ze wskazanym przez ubezpieczyciela podmiotem i nie ustalił, czy podmiot ten jest w stanie zaoferować mu pojazd tej klasy, co uszkodzony i z automatyczną skrzynią biegów. Dopiero bowiem ustalenie, że wypożyczalnia wskazana przez ubezpieczyciela nie jest w stanie zapewnić mu takiego pojazdu, mógł on w ocenie Sądu podjąć czynności zmierzające do zawarcia umowy najmu z wybranym przez siebie podmiotem bez narażania się na zarzut naruszenia obowiązku współdziałania i minimalizowania szkody.

Nadto z całą mocą podkreślić należy, że o powyższym, jak i też o tym, że w przypadku zorganizowania najmu pojazdu zastępczego na własną rękę ubezpieczyciel zastrzega sobie możliwość weryfikacji stawki do kwoty 120 złotych brutto, świadek został poinformowany rano w dniu 13 lipca 2018 roku, zaś jak wynika z protokołu zdawczo – odbiorczego wynajął on pojazd od powoda około godziny 17:00 tego dnia. Co więcej, sam świadek zeznał, że przekazał informację o tej stawce ubezpieczyciela przedstawicielowi powoda (a zatem w momencie wynajęcia pojazdu miał o niej z całą pewnością wiedzę), który zapewnił go, że jest to stawka standardowa, a on jako poszkodowany ma prawo wynająć pojazd tej klasy, co uszkodzony. Mimo więc wiedzy o akceptowanej przez ubezpieczyciela wysokości stawki w razie wynajęcia pojazdu od samodzielnie wybranego podmiotu, świadek poprzestał na tej informacji, nie przeprowadził

żadnego rozeznania rynku takich usług i zdecydował się na zawarcie umowy najmu po stawce dwu i trzykrotnie wyższej.

Powyższe zaś w ocenie Sądu przesądza o naruszeniu przez poszkodowanego obowiązku minimalizacji szkody i powoduje, że wynajęcie pojazdu od powoda przy zastosowaniu wyższej stawki (w kwocie 220 złotych netto i w kwocie 280 złotych netto) – nawet jeżeli stawki te występowały na rynku – nie może zostać uznane za zasadne. W sytuacji więc, gdy poszkodowany (czy osoba działająca na podstawie jego pełnomocnictwa) nie interesował się w żadnym stopniu propozycją zakładu ubezpieczeń dotyczącą wynajęcia pojazdu zastępczego za jego pośrednictwem albo w innych wypożyczalniach, ale za wskazaną przez ubezpieczyciela kwotę – a tak było w przedmiotowej sprawie, a następnie wynajął pojazd za kwotę wyższą, to takie zachowanie poszkodowanego ocenić należy jako przyczynienie się do zwiększenia szkody (z uzasadnienia pytania prawnego w sprawie o sygn. akt III CZP 20/17). Powód nie wykazał przy tym, że poszkodowany podjął jakąkolwiek próbę ustalenia szczegółów i dokładnych warunków najmu pojazdu zastępczego. Dopiero ewentualnie po uzyskaniu informacji o warunkach najmu oferowanego przez pozwanego, gdyby warunki te mu nie odpowiadały, poszkodowany mógłby w ocenie Sądu, bez narażenia się na zarzut naruszenia obowiązku minimalizacji szkody, rozpocząć poszukiwania podmiotu oferującego najem na zasadach w pełni go satysfakcjonujących. Oczywiście możliwa jest sytuacja, że nie mógłby on skorzystać z najmu oferowanego przez ubezpieczyciela, bo np. zawarł już wcześniej (przed informacją od ubezpieczyciela) umowę najmu pojazdu zastępczego z innym podmiotem (nawet za wyższy czynsz niż oferowany przez ubezpieczyciela, co jednak nie dotyczy niniejszej sprawy), bądź proponowany pojazd nie spełniałby jakiś kryteriów istotnych dla poszkodowanego z uwagi na jego szczególne potrzeby, przy czym takie okoliczności w sprawie nie zostały przez powoda wykazane.

W tej sytuacji roszczenie powoda o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego ustalonych według stawek wynikających z umowy zawartej z poszkodowanym w zakresie przekraczającym koszty najmu pojazdu zastępczego uznane przez pozwanego, nie zasługuje na uwzględnienie. Sam najem pojazdu zastępczego pozostawał przy tym oczywiście w związku przyczynowym z uszkodzeniem pojazdu poszkodowanego, jednakże poszkodowany swoim zachowaniem, tj. zaniechaniem jakiegokolwiek inicjatywy w celu sprawdzenia dostępności pojazdu i warunków najmu oferowanego przez ubezpieczyciela, przyczynił się do powiększenia szkody wynikającej z tego zdarzenia w zakresie dochodzonym niniejszym pozwem.

Jednocześnie na marginesie wskazać należy, że Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela pogląd, iż nie jest przy tym wymagane, aby ubezpieczyciel złożył poszkodowanemu ofertę najmu w rozumieniu art. 66 k.c., to jest zawierającą wszystkie opisane w tym przepisie warunki. Wystarczające jest bowiem przedstawienie tylko podstawowych zasad najmu przez ubezpieczyciela, a nawet sama propozycja takiego najmu, po której poszkodowany powinien podjąć inicjatywę zmierzającą do ustalenia interesujących go warunków najmu i w oparciu o nie podjąć decyzję, czy korzysta z propozycji ubezpieczyciela, czy poszukuje samochodu zastępczego na rynku będąc jednocześnie świadomym, że będzie zobowiązany do pokrycia kosztów wykraczających ponad te wynikające z propozycji ubezpieczyciela. Również wskazać należy, że dane przekazane w czasie rozmowy telefonicznej także nie muszą wyczerpywać przesłanek, które pozwalaby uznać je za ofertę w rozumieniu art. 66 k.c., wystarczające jest, że stanowią one informacje pozwalające poszkodowanemu powziąć wiedzę co do tego, że istnieje możliwość wypożyczenia pojazdu u ubezpieczyciela, a także co do tego, jaka jest orientacyjna stawka najmu. Na podstawie bowiem tych informacji poszkodowany może uzyskać przekonanie, że w istocie stawka ta jest znacznie niższa od tej, którą ustalono w umowie najmu zawartej z powodem (tak Sąd Okręgowy w Szczecinie w uzasadnieniu wyroku z dnia 08 grudnia 2017 roku, sygn. akt VIII Ga 422/17 i Sąd Okręgowy w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 08 grudnia 2016 roku (sygn. akt XXIII Ga 2060/17)).

Mając na względzie powyższe na podstawie art. 822 k.c. w zw. z art. 659 k.c. w zw. z art. 362 k.c. w zw. z art. 16 ust. 1 punkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 roku, poz. 2214) Sąd powództwo oddalił.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i zasądził od powoda (...) spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. jako strony przegrywającej niniejszy proces na rzecz pozwanego kwotę 1 817 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą składają się kwoty: 1 800 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (na podstawie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 265) oraz 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa).

W pozostałym zakresie Sąd kosztami procesu obciążył powoda uznając je za uiszczone.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 28 lutego 2021 roku